

POLİTİKA YAPICILAR, SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI VE YEREL YÖNETİMLERLE İŞ BİRLİĞİNİN ÖNEMİ

Mustafa Pirinçci

Elazığ Belediyesi

Kübra Yazgan Ünal

Elazığ Belediyesi Geçici Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi

Özet

Bu çalışmada, Elazığ Belediyesi'nin sokak hayvanları ve halk sağlığı konusundaki çalışmalarını ve bu çalışmaların politika yapıcılar, sivil toplum kuruluşları (STK'lar) ve yerel yönetimlerle iş birliği çerçevesinde nasıl yürütüldüğünü ele aldık. Elazığ Belediyesi, 2017 yılında kurulan Geçici Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi aracılığıyla sokak hayvanlarının toplanması, kısırlaştırılması, tedavi edilmesi ve rehabilitasyonu gibi hizmetler sunmaktadır. Bu süreçte, politika yapıcıların oluşturduğu yasal düzenlemelere uygun hareket edilmekte ve STK'lar ile iş birliği içinde çalışmalar yürütülmektedir. Belediyenin Fırat Üniversitesi ile yaptığı protokoller, mücavir alan dışındaki sokak hayvanlarının da tedavi edilmesi ve sahiplendirilmesini sağlamaktadır. Bu iş birliği sayesinde, sokak hayvanlarının yaşam koşulları iyileştirilmekte, toplum sağlığı korunmakta ve toplumsal huzur sağlanmaktadır. Bu bölüm, Elazığ Belediyesi'nin örneği üzerinden, sokak hayvanları sorununu çözmede iş birliğinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Belediye, Bakım, İnsan sağlığı, Sahiplendirme

THE IMPORTANCE OF COOPERATION WITH POLICY MAKERS, NON-SOCIETY ORGANIZATIONS AND LOCAL GOVERNMENTS

Mustafa Pirinçci

Elazığ Municipality

Kübra Yazgan Ünal

Municipality Temporary Animal Care Home and Rehabilitation Center

Abstract

In this study, we examined the efforts of Elazığ Municipality regarding street animals and public health, and how these efforts are carried out in collaboration with policymakers, non-governmental organizations (NGOs), and local administrations. Elazığ Municipality provides services such as the collection, sterilization, treatment, and rehabilitation of street animals through the Temporary Animal Shelter and Rehabilitation Center, established in 2017. In this process, actions are taken in accordance with the legal regulations established by policymakers, and efforts are carried out in cooperation with NGOs. The protocols made by the municipality with Firat University also ensure the treatment and adoption of street animals outside the municipal area. Thanks to this collaboration, the living conditions of street animals are improved, public health is protected, and social peace is maintained. This section emphasizes the importance of collaboration in solving the problem of street animals through the example of Elazığ Municipality.

Keywords

Municipality, Care, Human health, Adoption

Giriş

Sokak hayvanları-halk sağlığı sorunu, dünya genelinde hızlı şehirleşme ve nüfus artışı ile birlikte daha da belirgin hale gelen önemli bir toplumsal ve sağlık sorunudur. Şehirleşme, doğal yaşam alanlarının azalmasına ve sokak hayvanlarının sayısının kontrolsüz şekilde artmasına neden olmaktadır. Bu durum, hem hayvan refahını hem de halk sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Sokak hayvanlarının kontrolsüz üremesi, gıda ve barınma yetersizliği, hastalık yayılımı ve saldırgan davranışlar gibi birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Sokak hayvanları, genellikle gıda, su ve barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorluk çekerler. Yetersiz beslenme, bulaşıcı hastalıklar ve olumsuz hava koşulları, bu hayvanların yaşam kalitesini ciddi şekilde düşürmektedir. Ayrıca, sokak hayvanlarının maruz kaldığı kötü muamele ve şiddet, hayvan refahını tehdit eden diğer önemli unsurlardır.

Sokak hayvanlarının sayısının kontrolsüz artışı, zoonotik hastalıkların yayılma riskini artırmaktadır. Kuduz, paraziter hastalıklar ve diğer bulaşıcı hastalıklar, sokak hayvanları aracılığıyla insanlara bulaşabilir. Bu durum, halk sağlığını tehdit etmekte ve sağlık sistemi üzerinde ek bir yük oluşturmaktadır. Ayrıca, sokak hayvanlarının oluşturduğu tehlikeler, özellikle çocuklar ve yaşlılar gibi savunmasız gruplar için ciddi bir risk teşkil etmektedir. Bu sorunların çözümü, çeşitli aktörlerin etkin ve koordineli bir şekilde iş birliği yapmasını gerektirir. Bu bölümde, Elazığ Belediyesi'nin sokak hayvanları konusundaki çalışmalarını ve bu çalışmaların politika yapıcılar, sivil toplum kuruluşları (STK'lar) ve yerel yönetimlerle iş birliği çerçevesinde nasıl yürütüldüğü ele alınmıştır.

Elazığ Belediyesi'nin Sokak Hayvanları Politikaları

Elazığ Belediyesi, sokak hayvanlarının korunması ve refahının sağlanması amacıyla kapsamlı politikalar geliştirmiş ve uygulamaya koymuştur. Bu bağlamda, 9 Mart 2017 tarihinde kurulan Geçici Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi, belediyenin bu alandaki en önemli yatırımlarından biridir. Merkez, sokak hayvanlarının toplanması, kısırlaştırılması, tedavi edilmesi, rehabilitasyonu ve sahiplendirilmesi gibi hizmetleri sunarak bu sorunun çözümüne katkı sağlamaktadır. Bu amaçla kurulan merkezimizde 2 Veteriner Hekim, 1 Veteriner Tekniker, 7 işçi, hayvan toplama biriminde vardiyalı 3 ekip ve 6 personel bulunmaktadır. Şu an toplamda 16 personel hizmet vermektedir.

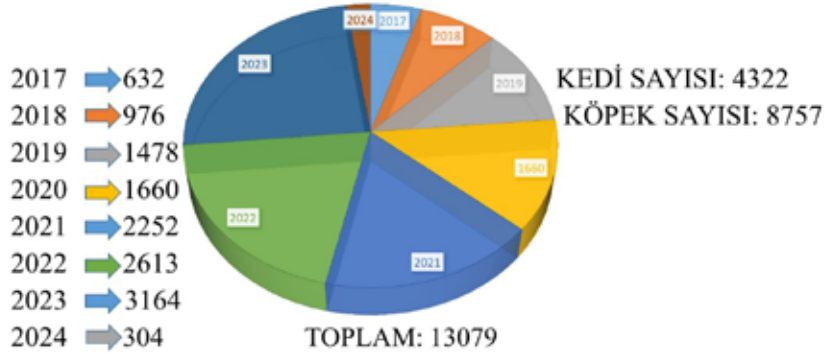
Merkez, toplam 30.000 m² alan içerisinde 2.800 m² kapalı alanı bulunan ve 500 köpek ile 80 kedi kapasiteli modern bir tesistir (Şekil 1). Merkezde şu anda 137 köpek, 25 kedi ve 92 yasaklı ırk hayvan barınmaktadır (Şekil 2). 2017 yılından 2024 yılına kadar toplamda 13.858 sokak hayvanının tedavisi sağlanmıştır (Şekil 3). Bu süreçte 6.108 köpek kısırlaştırılmış ve 6.108 iç, dış parazit ve kuduz aşısı (Şekil 4) yapılmıştır.

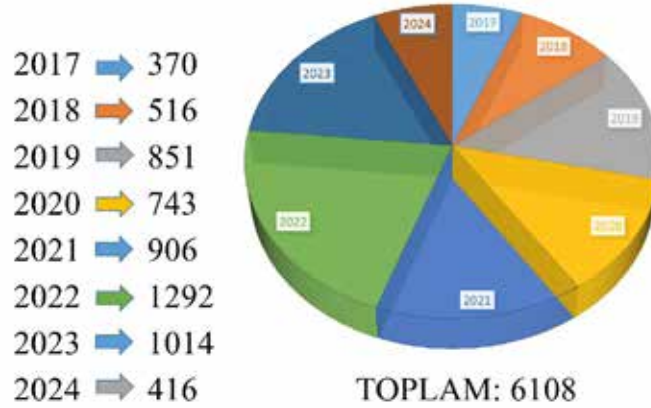
Şekil 1. Sokak hayvanları için yapılan açık ve kapalı alan

Şekil 2. Yasaklı ırk sokak hayvanları için yapılan barınak

Şekil 3. Elazığ Belediyesi Geçici Hayvan Bakım Evi ve Rehabilitasyon Merkezi'nde tedavi edilen toplam kedi ve köpek sayısı (Anonim1, 2024)

Şekil 4. Elazığ Belediyesi Geçici Hayvan Bakım Evi ve Rehabilitasyon Merkezi'nde toplam kısırlaştırma ve kuduz aşısı yapılan köpek sayısı (Anonim1, 2024)

Elazığ Belediyesi Geçici Hayvan Bakım Evi ve Rehabilitasyon Merkezi faaliyetleri kapsamında park ve bahçelerde sokak hayvanlarının beslenmesi için 95 adet mama ve su kaplarına düzenli olarak takviye yapılmaktadır (Şekil 5). Kedi ve köpeklerin barınması için belediyeye ait parklara ve muhtarlıklara toplamda 160 adet kulübe bırakılmıştır (Şekil 6). Kış aylarında da kanatlı hayvanların beslenmesi ve barınması sağlanmaktadır (Şekil 7). Ayrıca sokak hayvanlarının beslenmesinde kullanmak üzere 2022 yılında mama üretim makinesi alınmış olup günde 400 kg mama üretimi yapılmaktadır. Ayrıca devlet ve özel kuruluşlardan artık yemek ve bayat

ekmek alınmaktadır (Şekil 8). Hasta ve yaralı hayvanlar için 2022 yılından itibaren Sokak Hayvanı Tedavi ve Nakil Aracı hizmet vermeye başlamıştır (Şekil 9). Sokak hayvanlarının sahiplendirilmesi kapsamında Elazığ Belediyesi'nin web sayfasından veya e devlet sistemi üzerinden kimlik bilgilerinin doldurulması ile sahiplendirme yapılmaktadır (Şekil 10). Elazığ Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü tarafından sokak hayvanlarına ulaştırması için hayvanseverlere, Cumhuriyet Meydanı ve 15 Temmuz Demokrasi Meydanında kurulan stantlarda ücretsiz olarak kedi, köpek maması ve kuşyemi dağıtımı yapılmıştır (Şekil 11).

Şekil 5. Sokak hayvanlarının beslenmesi için park ve bahçelere bırakılan mama ve su kapları

Şekil 6. Sokak hayvanlarının barındırılmasının sağlanması için yapılan kedi evi

Şekil 7. Kanatlı hayvanların beslenmesi ve barınmasının sağlanması için yapılan kuş evleri

Şekil 8. Mama üretiminde kullanmak için sokaklara koyulan artık yemek ve bayat ekmek kutuları

Şekil 9. Hasta ve yaralı sokak hayvanların nakil işleminde kullanılan Sokak Hayvanı Tedavi Ve Nakil Aracı

Şekil 10. Sokak hayvanlarının sahiplendirilmesi işlemi ve sahiplendirme formu

Şekil 11. Sokak hayvanlarına ulaştırması için hayvanseverlere dağıtılan kedi, köpek maması ve kuşyemi

Elazığ Belediyesi olarak sadece mücavir alan sınırları içerisinde değil, aynı zamanda İlçe, Belde, Köy ve Kırsal kesimlerden gelen talepleri de karşılamakta olup, artış gösteren şikâyetlere yeti-şilememektedir. Bu bağlamda, Fırat Üniversitesi arasında imzalanan protokol ile mücavir alan dışındaki sokak hayvanlarının toplanması ve tedavisi konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Elazığ ili genelinde sokak hayvanlarının popülasyon artışının düşüş göstermesi ve şikâyetlerin azalması beklenmektedir.

Sokak hayvanlarının yerel yönetimlere büyük bir maliyeti olduğundan, toplanan hayvanların kapasite yetersizliği nedeniyle tedavileri bittikten sonra (yasaklı ırklar hariç) alındığı ortama bırakılmaktadır. Hayvan severler ve hayvan sever derneklerinin Geçici Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi çalışanları üzerinde psikolojik baskı uygulamaları, çalışma azmini kırmakta ve çalışma isteğini azaltmaktadır. Geçici Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezinde bulunan yasaklı ırkların ömür boyu kapalı alanda tutulması, mama ve bakım konusunda ekonomik açıdan büyük bir yük getirdiği için çözüm bulunması gerekmektedir.

Geçici Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezleri olan yerel yönetimlerin, sokak hayvanlarının bakımı sırasında oluşan yüksek maliyeti düşürmesi, israfın önüne geçilmesi ve artık yemek ve bayat ekmeklerin mamaya dönüştürülmesi konusunda merkezi yönetim kurumlarının prosedür desteği sağlanmalıdır.

POLİTİKA YAPICILARIN ROLÜ

Elazığ Belediyesi'nin sokak hayvanları politikalarının oluşturulmasında ve uygulanmasında, yerel ve ulusal düzeydeki politika yapımcıların rolü büyüktür. Politika yapımcılar, hayvan hakları ve halk sağlığı yasalarının oluşturulması ve uygulanmasında kritik öneme sahiptir. Etkin bir hayvan hakları yasası, sokak hayvanlarının korunmasını ve refahını sağlamak için temel bir

gerekliliktir. Bu yasaların oluşturulması ve uygulanması sürecinde, politika yapıcıların bilimsel verilere, uzman görüşlerine ve saha deneyimlerine dayalı kararlar alması büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Elazığ Belediyesi, hayvan hakları yasalarına uygun hareket etmekte ve bu yasaların etkin şekilde uygulanmasını sağlamaktadır.

Sivil Toplum Kuruluşları ile İş Birliği

Elazığ Belediyesi, sokak hayvanları konusundaki çalışmalarında çeşitli sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmaktadır. STK'lar, toplumda farkındalık yaratma, eğitim programları düzenleme ve doğrudan yardım sağlama gibi çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Sokak hayvanlarının kısırlaştırılması, tedavi edilmesi ve sahiplendirilmesi konularında STK'ların katkıları yadsınmaz. Ayrıca, STK'lar politika yapıcılar üzerinde baskı oluşturarak, hayvan hakları yasalarının çıkartılmasında ve uygulanmasında etkin rol oynamaktadır.

Elazığ Belediyesi, bölgedeki hayvan hakları savunucuları ve ilgili STK'larla iş birliği yaparak, sokak hayvanlarının durumunu iyileştirmek için çeşitli projeler yürütmektedir. Bu projeler arasında, kısırlaştırma kampanyaları, aşı programları, sahiplendirme etkinlikleri ve eğitim seminerleri bulunmaktadır. STK'larla yapılan bu iş birlikleri sayesinde, sokak hayvanlarının yaşam koşulları iyileştirilmekte ve toplumda hayvan hakları bilinci artırılmaktadır.

Yerel Yönetimlerin Sorumluluğu

Yerel yönetimlerin sokak hayvanları sorununu çözme konusundaki sorumluluğu büyüktür. Elazığ Belediyesi, sokak hayvanlarının toplanması, kısırlaştırılması, tedavi edilmesi ve rehabilitasyonu gibi hizmetleri sunarak bu sorunun çözümüne doğrudan katkı sağlamaktadır. Belediyenin halkla olan yakın ilişkisi, bu konudaki farkındalığı artırma ve toplumsal destek sağlama açısından da büyük önem taşımaktadır.

Elazığ Belediyesi, Fırat Üniversitesi ile yapılan protokoller doğrultusunda, mücavir alan dışındaki sokak hayvanlarının toplanması ve tedavisi konusunda önemli iş birliklerini hayata geçirmiştir. Bu protokoller sayesinde, kırsal alanlardan ve çevre ilçelerden gelen sokak hayvanları da toplanarak, kısırlaştırma ve tedavi hizmetleri sunulmaktadır. Bu iş birliği, sokak hayvanlarının popülasyon artışının kontrol altına alınmasına ve halk sağlığının korunmasına katkı sağlamaktadır.

İş Birliğinin Önemi

Sokak hayvanları sorununun çözümü, tek bir kurum veya kuruluşun tek başına üstesinden gelebileceği bir sorun değildir. Elazığ Belediyesi örneğinde görüldüğü gibi, politika yapıcılar, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin iş birliği içinde çalışması hayati önem taşımaktadır. Bu iş birliği sayesinde kaynaklar daha verimli kullanılmakta, daha geniş bir kitleye ulaşılmakta ve daha sürdürülebilir çözümler üretilmektedir.

Elazığ Belediyesi, bu iş birliğini güçlendirmek için çeşitli adımlar atmıştır. Belediyenin düzenli olarak düzenlediği toplantılar ve çalıştaylar, politika yapıcılar, STK'lar ve diğer yerel yönetim temsilcilerinin bir araya gelerek, sokak hayvanları konusunda ortak çözümler geliştirmesine olanak tanımaktadır. Bu toplantılar, bilgi paylaşımı, deneyimlerin aktarılması ve ortak projelerin planlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Sonuç

Elazığ Belediyesi'nin sokak hayvanları konusundaki çalışmaları, politika yapıcılar, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin iş birliğinin önemini açıkça ortaya koymaktadır. Bu iş birliği sayesinde, sokak hayvanlarının yaşam koşulları iyileştirilmekte, toplum sağlığı korunmakta ve toplumsal huzur sağlanmaktadır. Sokak hayvanları sorununu çözmek için atılacak adımların, tüm paydaşların katılımıyla ve iş birliği içinde gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Kaynaklar / References

Anonim1. Elazığ Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü Raporları (2024)

Anonim2. Sivil Toplum Kuruluşları ve Yerel Yönetimler Arasında Yapılan Protokoller (2024). <https://www.elazig.bel.tr/>

Yazarlar Hakkında / About Authors

Mustafa Pirinççi | Elazığ Belediyesi Başkan Yardımcısı | <https://dergipark.org.tr/tr/download/journal-file/25481> | mpirincci@elazig.bel.tr

Mustafa Pirinççi, 1966 yılında Elazığ'ın Yurtbaşı Beldesinde doğdu. İlk ve ortaokulu Yurtbaşı'nda, liseyi Elazığ Lisesi'nde tamamladı. Yükseköğrenimini Fırat Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde gerçekleştirdi. Kariyerine öğretmen olarak başlayan Pirinççi, 1997-1998 yıllarında Rize-Ardeşen ilçesindeki Çok Programlı Lisede görev aldı. Daha sonra Muş Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nde atölye mühendisi ve Makine İkmal Müdürü olarak çalıştı. 2001 yılında Elazığ Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'ne mühendis olarak atandı ve burada İkmal Mühendisliği, Bölge Makine İkmal Müdürlüğü gibi görevler üstlendi. 2006 yılında Kovancılar İlçe Özel İdare Müdürlüğü'ne geçiş yaptı ve 2007-2009 yılları arasında İl Özel İdare Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Asfalt Şantiyesinde mühendis olarak görev yaptı. 2009 yılında İl Özel İdare Genel Sekreter Yardımcılığı'na atandı. 2010 yılında Su ve Kanal Hizmetleri Müdürlüğü ile Destek Hizmetleri Müdürlüğü görevlerini üstlendi ve daha sonra Genel Sekreter Yardımcılığı görevine döndü. 2017 yılında Elazığ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne, 2021 yılında da Elazığ Belediye Başkan Yardımcılığı'na atandı.

Mustafa Pirinççi | Deputy Mayor of Elazığ Municipality | <https://dergipark.org.tr/tr/download/journal-file/25481> | mpirincci@elazig.bel.tr

Mustafa Pirinççi was born in 1966 in Yurtbaşı Town of Elazığ. He completed his primary and secondary education in Yurtbaşı and graduated from Elazığ High School. He pursued his higher education in Mechanical Engineering at Fırat University. Beginning his career as a teacher, Pirinççi served at the Çok Programlı High School in Rize-Ardeşen from 1997 to 1998. Subsequently, he worked as a workshop engineer and then as the Director of Mechanical Supplies at the Muş Village Services Directorate between 1998 and 2001.

In 2001, Mustafa Pirinççi was appointed as an engineer at the Elazığ Village Services Directorate, where he undertook roles such as Director of Supplies and Regional Director of Mechanical Supplies until 2005. Transitioning to Kovancılar District Special Administration Directorate in 2006, he served as an engineer at the Asphalt Construction Site of the Provincial Special Administration for Yol and Transportation Services from 2007 to 2009. In 2009, he was appointed as the Deputy Secretary General of the Provincial Special Administration.

Throughout 2010, Mustafa Pirinççi concurrently held positions as Director of Water and Canal Services and Director of Support Services before returning to his role as Deputy Secretary General. In 2017, he was appointed to the position of Director of Environment and Urbanization for Elazığ, followed by his appointment as Deputy Mayor of Elazığ in 2021.

Kübra Yazgan Ünal | Elazığ Belediyesi Geçici Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi | kubrayzgn92@gmail.com

1992 yılında Malatya’da doğdu. İlkokul ve ortaokul eğitimini Hidayet İlkokulu’nda tamamladı, lise eğitimini ise Atatürk Anadolu Lisesi’nde aldı. 2010 yılında Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi’ni kazandı ve 2015 yılında aynı fakülteden mezun oldu. Mezuniyetinin ardından 2015 yılında Seher Entegre Tavukçuluk firmasında çalışmaya başladı ve iş hayatına adım attı. 2016 yılında Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Ana Bilim Dalı’nda açılan Yüksek Lisans programı “Yüksek yağlı diyetle beslenen farelerde rotasyon formlarının renal distal tubül taşıyıcı proteinler üzerine etkisi” kapsamındaki tez çalışması tamamlandı. 2017 yılından bu yana Elazığ Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü’nde Veteriner Hekim olarak görev yapmaktadır. Bu görevi kapsamında belediyenin çeşitli hayvan sağlığı ve refahı konularında sorumluluklar üstlenmektedir. Kubra, veterinerlik alanına olan tutkusunu iş hayatında ve devam eden araştırma ilgi alanlarında aktif olarak sürdürmektedir.

Kübra Yazgan Ünal | Municipality Temporary Animal Care Home and Rehabilitation Center | kubrayzgn92@gmail.com

She was born in Malatya in 1992. She completed her primary and secondary education at Hidayet Elementary School, and then attended Atatürk Anatolian High School. In 2010, she enrolled in the Faculty of Veterinary Medicine at Fırat University and graduated from the same faculty in 2015. After graduation, she started working at Seher Integrated Poultry Farm in 2015, marking the beginning of her professional career. In 2016, she completed her thesis titled “The Effect of Rotation Forms on Renal Distal Tubule Transport Proteins in Rats Fed a High-Fat Diet” as part of the Master’s program in Animal Nutrition and Feed Diseases at Fırat University. Since 2017, she has been working as a veterinarian at the Elazığ Municipality Directorate of Veterinary Services. In this role, she has been responsible for overseeing various aspects of animal health and welfare within the municipality. Kubra is passionate about veterinary medicine and continues to actively contribute to the field through her professional practice and ongoing research interests.